

[Arbejds- og Socialministeren.]

sat saaledes, at Eftergivelsen sker automatisk uden at være overladt til Kommunalbestyrelsernes Skøn.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til hurtig og villig Behandling i det høje Ting.

Formanden: Jeg giver sluttelig Ordet til den højtærede Justitsminister, for at han kan fremsætte det for hans Vedkommende anmeldte Lovforslag.

Justitsministeren (Elmqvist): Jeg skal tillade mig for det høje Ting at fremsætte Forslag til Lov om Generhvervelse af visse i Medfør af Straffelovstillægget angaaende Forræderi og anden landsskadelig Virksomhed frakendte Rettigheder.

Ved Straffelovstillægget, saaledes som dette er revideret ved Lov af 29. Juni 1946, er der dels opregnet en Række særlige Rettigheder, som fortabes ved Idømmelse af Straf efter denne Lov, dels henvist til, at de i Lovgivningen i Almindelighed fastsatte Regler om Fortabelse af Rettigheder i Tilfælde af Strafs Idømmelse kommer til Anvendelse ved Siden af de særlige Regler. Siden denne Revision af Straffelovstillægget blev vedtaget, og i øvrigt ogsaa under Ændringslovens Behandling i Forsommeren 1946 i Rigsdagen, har det været overvejet og drøftet baade i Rigsdagen og, efter Lovens Vedtagelse, i Justitsministeriet, i Partierne og i Møder mellem Partiernes Ordførere og mig, om det ikke vilde være naturligt paa et givet Tidspunkt fra Samfundets Side at give Adgang til en vis Lempelse i Virkningen af de idømte Straffe og dermed give Udtryk for en vis Tilgivelse fra Samfundets Side.

Jeg har haft Forstaaelsen af, at denne Tanke i betydeligt Omfang har vundet Sympati inden for Rigsdagen, og der har som nævnt fundet en Række Drøftelser Sted om Spørgsmaalet. Under disse Drøftelser er man enedes om, at om en Amnesti omfattende Strafafsoningen kunde der ikke være Tale. Efter at der ved Revisionsloven er blevet indført Prøveløsladelse, er Forholdet det, at saa godt som alle, der har faaet Straffe paa op til 2½ Aar, er blevet prøveløsladt, hvorhos den største Del af dem, der har faaet Straffe paa op til 3 Aar eller paa

3 Aar, vil blive prøveløsladt i Løbet af Sommeren, forudsat naturligtvis, at deres Forhold har været saaledes, at Prøveløsladelsen har kunnet finde Sted eller kan finde Sted. I alt er der til Dato prøveløsladt 4 913 Personer, medens Prøveløsladelse er afslaaet for 179 Personer; under dette sidste Tal falder dog nogle enkelte, der ikke selv har ønsket at underkaste sig Vilkaarene for Prøveløsladelse eller selv ikke har ønsket denne. Dette, at saa godt som alle med Straffe paa indtil 2½ Aar i Dag er prøveløsladt, og dette, at den væsentlige Del af dem med Straffe paa indtil 2 Aar blev prøveløsladt i Løbet af Efteraaret og Vinteren, vil sige, at en Strafeeftergivelse ingen Betydning vilde faa for dem, der har begaaet de mindre alvorlige Forseelser, men kun vilde komme dem til gode, der har begaaet de alvorligere Overtrædelser. Jeg tror, at alle vil kunne være enige om at indrømme, at dette ikke vilde kunne kaldes rimeligt, retfærdigt eller rationelt begrundet.

Skulde en Strafeeftergivelse have fundet Sted, eller skal en Strafeeftergivelse finde Sted, burde eller bør den selvfølgelig kun ramme de mindre Forseelser og ikke de alvorligere Forseelser. Man har derfor været enig om, at en Amnesti-Lovgivning maatte koncentrere sig om Tilbagegivelse af visse af de Rettigheder, der var frakendt de dømte, som et Udtryk for, at Lovgivningsmagten nu, da Retsopgøret i det væsentlige er tilendebragt — i hvert Fald ved Underretterne, saaledes at kun en Del Appelsager staa tilbage — ønsker at give Udtryk for en vis Tilgivelse over for de paagældende og ønsker at lette Vilkaarene for deres Tilbagevenden til Samfundet og deres Genoptagelse af deres Arbejde i Samfundet. Fra alle Sider i den høje Rigsdag og fra alle Sider i Befolkningen er der givet Udtryk for, at dette Maal, Re-socialiseringen af de paagældende, maa tilstræbes. Det er glædeligt, at dette er Tilfældet, thi det er jo en Sandhed, at der ingen Mening er med Straf, hvis Straffen ikke, naar den er afsonet, følges af Tilgivelse, vel at mærke, naar den paagældende selv ved sin Optræden viser sig værdig til Tilgivelse. Dertil kommer, at Samfundet ved Siden af at vise den dømte dette menneskelige Hensyn ogsaa har det Hensyn at tage til sig selv, at Samfundet ikke kan være tjent med,